

Průběžná evaluace Programu ÉTA

Příloha 2

Hodnocení kritérií

Ve kterých kritériích nejčastěji uchazeči chybují?

V prvním kroku ke zjištění pro uchazeče problematických kritérií, tedy takových kritériích, ve kterých nejčastěji chybují, byl využit přehled hodnocení oponentů v případě bodovaných kritérií a hodnocení oponentů, oborového panelu (OP), rady programu (RP) a předsednictva TA ČR (přTA) v případě binárních kritériích. Výsledkem bodovaných kritérií mohlo být: splněno bez výhrad; splněno s drobnými nedostatky; splněno s vážnými nedostatky; nesplněno. Binární kritéria mohla být buď splněna nebo nesplněna.

Problematická kritéria byla identifikována na základě podílu dvou kategorií. První kategorii tvoří hodnocení, která jsou *nesplněna* nebo *splněna s vážnými nedostatky*. Do druhé kategorie pak patří hodnocení: *splněno s drobnými nedostatky* a *splněno bez výhrad*.

V rámci všech hodnocených projektů, tedy těch ve výsledku podpořených i nepodpořených, jsou jako problémová kritéria určena ta, ve kterých se nachází přibližně 25 a více procent hodnocení 1. kategorie. Jako problematická kritéria lze určit 6.1 Znalost řešení analogických problémů v zahraničí i v ČR, znalost předchozích řešení včetně odlišnosti od těchto řešení s 32 % negativních hodnocení. Dále se jedná o kritéria 1.1 Vhodnost navržených činností, metod a postupů pro dosažení cílů projektu a 1.2 Vhodnost a potřebnost výsledků a aktuálnost/novost navrženého řešení projektu s přibližně 27 % negativních hodnocení. Významný podíl negativních hodnocení mají i kritéria 1.3 Dostatečná věrohodnost analýzy rizik uvedené v projektu a zohlednění rizik projektu, 2.2 Celková úroveň a komplexnost navrženého řešení, 4.2 Aplikační/tržní potenciál výsledků projektu včetně znalosti cílové skupiny a 5.2 Přiměřenost navržených celkových uznaných nákladů na řešení projektu.

Pokud se zaměříme pouze na nepodpořené projekty, je podíl negativních hodnocení celkově vyšší. Jedná se však o stejná problematická kritéria, kdy 6.1 Znalost řešení analogických problémů v zahraničí i v ČR, znalost předchozích řešení včetně odlišnosti od těchto řešení dosahuje téměř 40 % negativních hodnocení. Okolo 35 % pak dosahují kritéria 1 Vhodnost navržených činností, metod a postupů pro dosažení cílů projektu a 1.2 Vhodnost a potřebnost výsledků a aktuálnost/novost navrženého řešení projektu. Komplexní přehled bodovaných kritérií poskytují Tab. 1 a 2.

V rámci binárních kritérií se jako problematické kritérium jeví především 0.1 Návrh projektu je v souladu se zaměřením a cíli programu ÉTA s 21 % negativních hodnocení, dále pak 0.2 Navrhovaný projekt je projektem aplikovaného výzkumu a/nebo experimentálního vývoje s 12 % (Tab. 3).

Problémy projektům také dělá naplnění aspektů SHV, resp. jejich přítomnost v jádru projektu. To bylo v 1. VS soutěži hodnoceno bodovaným kritériem, kde 17 % projektů nesplnilo a 26,5 % splnilo s vážnými nedostatky. Ve 2. VS soutěži bylo toto kritérium hodnoceno binárně s 23 % negativně hodnocenými projekty.

Tab. 1: Bodovaná kritéria – hodnocení projektů v Programu ÉTA, v procentech

Název kritéria	Nesplněno /Splněno s vážnými nedostatky	Splněno s drobnými nedostatky /Splněno bez výhrad
1.1 Vhodnost navržených činností, metod a postupů pro dosažení cílů projektu	26,67	73,33
1.2 Vhodnost a potřebnost výsledků a aktuálnost/novost navrženého řešení projektu	27,45	72,55
1.3 Dostatečná věrohodnost analýzy rizik uvedené v projektu a zohlednění rizik projektu	25,12	74,88
2.1 Soulad návrhu projektu se zvolenými NPOV	9,72	90,28
2.2 Celková úroveň a komplexnost navrženého řešení	25,66	74,34
2.3 Přínosy projektu	17,65	82,35
3.1 Význam přidělení podpory ve srovnání s nulovou variantou (tj. nepřidělení podpory) z hlediska rozsahu projektu, jeho cílů a rychlosti realizace	11,51	88,49
4.1 Způsob uplatnění výsledků řešení a zapojení aplikačního garanta	21,31	78,69
4.2 Aplikační/tržní potenciál výsledků projektu včetně znalosti cílové skupiny	24,03	75,97
5.1 Přiměřenost časového plánu projektu	12,83	87,17
5.2 Přiměřenost navržených celkových uznaných nákladů na řešení projektu	24,96	75,04
5.3 Ověření nastavení poměru aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje	12,67	87,33
6.1 Znalost řešení analogických problémů v zahraničí i v ČR, znalost předchozích řešení včetně odlišnosti od těchto řešení	31,96	68,04
7.1 Prokázání odborné způsobilosti řešitelského týmu k dosažení cílů daného projektu	10,58	89,42
7.2 Vhodnost nastavení řízení projektu a zajištění řádného fungování projektu, včasná identifikace problémů souvisejících s řešením projektu (např. skluzy v plnění jednotlivých aktivit, odchylky od stanovených cílů apod.)	15,09	84,91

*Zahrnuje podpořené i nepodpořené projekty

Tab. 2: Bodovaná kritéria – hodnocení nepodpořených projektů v Programu ÉTA, v procentech

Název kritéria	Nesplněno /Splněno s vážnými nedostatky	Splněno s drobnými nedostatky/Splněno bez výhrad
1.1 Vhodnost navržených činností, metod a postupů pro dosažení cílů projektu	34,35	65,65
1.2 Vhodnost a potřebnost výsledků a aktuálnost/novost navrženého řešení projektu	34,47	65,53
1.3 Dostatečná věrohodnost analýzy rizik uvedené v projektu a zohlednění rizik projektu	29,72	70,28
2.1 Soulad návrhu projektu se zvolenými NPOV	12,79	87,21
2.2 Celková úroveň a komplexnost navrženého řešení	33,50	66,50
2.3 Přínosy projektu	23,02	76,98
3.1 Význam přidělení podpory ve srovnání s nulovou variantou (tj. nepřidělení podpory) z hlediska rozsahu projektu, jeho cílů a rychlosti realizace	15,10	84,90
4.1 Způsob uplatnění výsledků řešení a zapojení aplikačního garanta	27,41	72,59
4.2 Aplikační/tržní potenciál výsledků projektu včetně znalosti cílové skupiny	31,18	68,82
5.1 Přiměřenost časového plánu projektu	16,32	83,68
5.2 Přiměřenost navržených celkových uznaných nákladů na řešení projektu	29,23	70,77
5.3 Ověření nastavení poměru aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje	16,08	83,92
6.1 Znalost řešení analogických problémů v zahraničí i v ČR, znalost předchozích řešení včetně odlišnosti od těchto řešení	39,10	60,90
7.1 Prokázání odborné způsobilosti řešitelského týmu k dosažení cílů daného projektu	14,13	85,87
7.2 Vhodnost nastavení řízení projektu a zajištění řádného fungování projektu, včasná identifikace problémů souvisejících s řešením projektu (např. skluzy v plnění jednotlivých aktivit, odchylky od stanovených cílů apod.)	17,54	82,46

Tab. 3: Binární kritéria – hodnocení přTA, v procentech

Název kritéria	ne	ano
0.1 Návrh projektu je v souladu se zaměřením a cíli programu ÉTA	21,12	78,88
0.2 Navrhovaný projekt je projektem aplikovaného výzkumu a/nebo experimentálního vývoje	12,27	87,73
0.3 Uchazeč/i prokázal/i, že projekt bude generovat alespoň 1 aplikovaný výsledek, který bude realizován v praxi do 3 let od ukončení projektu	2,33	97,67
0.4 Uchazeč/i prokázal/i požadovanou spoluúčast při financování projektu a dodržel/i nejvyšší povolenou míru podpory	1,09	98,91
0.5 Podstata návrhu projektu nebo její části nebyla známa ani nebyla řešena v rámci jiného projektu nebo jiné aktivity podporované z výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace	4,35	95,65
Hodnocení Aspektů SHV (pouze TL02)	23,16	76,84

*Zahrnuje podpořené i nepodpořené projekty

U těchto kritérií byly následně sledovány nejčastěji vyčítané chyby, a to pomocí textové analýzy popsané v Příloze 3. Tyto chyby se často prolínají ve více kritériích. V kritériu **0.1 Návrh projektu je v souladu se zaměřením a cíli Programu ÉTA** oponenti nejčastěji vyčítají chybějící společenskovední dimenzi nebo její pouze okrajové naplnění. S tímto souvisí i **hodnocení aspektů SHV**.

Druhé binární kritérium **0.2 Navrhovaný projekt je projektem aplikovaného výzkumu a/nebo experimentálního vývoje** projekty nesplňují ze dvou důvodů. Za prvé, jedná se o základní výzkum a za druhé uchazeči považují svůj projekt pouze za aplikovaný výzkum (AV), přestože se jedná z části i od experimentální vývoj (EV). S tím souvisí i uvedení výrazně špatného poměru AV a EV.

1.1 Vhodnost navržených činností, metod a postupů pro dosažení cílů projektu, zde oponenti nejčastěji vyčítají absenci charakteru aplikovaného výzkum/experimentální vývoje, stejně jako v předchozím případě. V projektech jsou také často zvolené metody a postupy, kterými není možno dosáhnout stanovených cílů.

Chyby v kritériu **1.2 Vhodnost a potřebnost výsledků a aktuálnost/novost navrženého řešení projektu** také spíše odrážejí povahu samotného kritéria. Vyčítány jsou tak nevhodně zvolené výsledky, částečná nebo absolutní absence novosti řešení, resp. jedná se o interpretaci existujících poznatků novým způsobem a v nových lokalitách. Dále se jedná diskutabilní potřebnost výsledků, u kterých je sice doložen zájem, ale oponenti poukazují na „šablonovitost“ („do šuplíku“).

Třetím problematickým bodovaným kritériem je **1.3 Dostatečná věrohodnost analýzy rizik uvedené v projektu a zohlednění rizik projektu**, u něhož v projektech nejčastěji chybí identifikace rizik (především riziko ztráty uplatnění výstupů a zastupitelnost v řešitelském týmu), nedostatečné vypracování řešení pro minimalizaci rizik, a nakonec nevhodné ocenění míry rizika, resp. podcenění.

U kritéria **2.2 Celková úroveň a komplexnost navrženého řešení** oponenti připomínají nízkou úroveň a komplexnost, také malou rozpracovanost a popis řešení, často se jedná pouze o rámcovou představu. V projektech nejsou provázané činnosti na výsledky.

V kritériu **4.2 Aplikační/tržní potenciál výsledků projektu včetně znalosti cílové skupiny** uchazeči sice uvádějí, kdo bude cílovou skupinou, jedná se ovšem o dost obecné zacílení ve smyslu široká nebo odborná veřejnost, případně obce a firmy – zde oponenti postrádají zaměření na obce/firmy s konkrétní problematikou. Dochází i k absenci vysvětlení, jak budou konkrétní výstupy aplikovány. Některé výsledky nemají aplikační potenciál a jsou nadbytečné.

V předposledním kritériu **5.2 Přiměřenost navržených celkových uznaných nákladů na řešení projektu** mají problém převážně s osobními náklady. Za prvé, uvádějí pouze osobní náklady. Za druhé, dochází k nadhodnocení osobních nákladů vzhledem k výši úvazků a době řešení. Projekty nadhodnocují výši nákladů vzhledem k počtu a druhu výsledků (např. cca 50 % na publikační výsledky).

Konečně hodnoceným problematickým kritériem je **6.1 Znalost řešení analogických problémů v zahraničí i v ČR, znalost předchozích řešení včetně odlišnosti od těchto řešení**. U tohoto kritéria neobsahují projekty dostatečnou rešerši odborné literatury a patentů. Přestože mají dobrou znalost problematiky v Česku, chybí jim znalost problematiky v zahraničí. Dále neuvádějí obdobné projekty. Nakonec je jim vyčítáno nedoložení znalosti analogických problémů.